

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8 5) 203 4407,

faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-11- Nr. (17.12-16E)3-

LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 2, 6, 7, 9, 18, 31 IR 78 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO DEŠIMTUOJU¹ SKIRSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMAS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei svarstyti Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 6, 7, 9, 18, 31 ir 78 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo dešimtuoju¹ skirsniu įstatymo projektą (toliau – Projektas).

I. Sprendžiama problema	<p>Įvertinus Lietuvos elektros energetikos sistemos adekvatumą 2019–2024 m. ir 2025–2030 m. laikotarpiais, nuo 2025 metų identifikuotas vietinės patikimai prieinamos generacijos trūkumas Lietuvos elektros energetinės sistemos adekvatumui užtikrinti pasiekiant tikėtiną apkrovos praradimo tikimybę (LOLE (angl. <i>Lost of Load Expectation</i>) ne didesnę kaip 8 val./metus. Šiuo metu teisės aktai nenustato tikėtinės apkrovos praradimo tikimybės vertės.</p> <p>Elektros energijos tiekimo saugumas yra viena iš svarbiausių Europos Sąjungos klimato kaitos ir energetikos politikos sudedamųjų dalių, apimančių keletą bazinių elementų, iš kurių vienas – elektros energetikos sistemos adekvatumas, pabrėžiantis būtinybę užtikrinti pakankamus pajėgumus ir tinklų pralaidumą, kurie garantuoja, kad bus patenkinti vartotojų elektros energijos poreikiai, įvertinant generuojančių šaltinių ir jungiamųjų (tarpsisteminių) jungčių prieinamumą bei elektros tinklų apkrovos charakteristikas. Lietuvos elektros rinka nesuteikia pakankamai paskatų vystyti patikimai prieinamai, lanksčiai ir konkurencingai elektros energetikos sistemos pajėgumų rinkai. Tai lemia pajėgumų elektros energetikos sistemoje trūkumą ir skatina Lietuvos Respubliką ir kitas valstybes nares ieškoti sprendinių elektros energetikos sistemos adekvatumui užtikrinti. Siūlomas teisinis reguliavimas sudarys prielaidas, įgyvendinti pajėgumų užtikrinimo mechanizmą, kuriuo būtų užtikrinamas Lietuvos elektros energetikos sistemos adekvatumas ir pakankamas elektros energijos tiekimo saugumo lygis po 2025 metų, po sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo sukūrimas ir įgyvendinimas (neapsiribojant pajėgumus užtikrinančių įrenginių technologija arba Lietuvos Respublikos pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdytojų rinka, organizuojant pajėgumų aukcionus) bei tikėtinės apkrovos praradimo tikimybės nustatymas (LOLE ne didesnę kaip 8 val./metus).</p>

III. Priemonių kaštai	<p>Perdavimo sistemos operatoriaus pagrįstos sąnaudos, patiriamos įgyvendinant pajėgumų užtikrinimo mechanizmą, bei lėšos, skirtos mokėjimams už pajėgumų aukcione laimėtus ir suteiktus pajėgumus, surenkamos iš tinklų naudotojų taikant atskirą elektros energijos ilgalaikių pajėgumų užtikrinimo mechanizmo dedamąją prie perdavimo paslaugos kainos, kurią nustatys Valstybinė energetikos reguliavimo taryba.</p> <p>Preliminarus lėšų poreikis mokėjimams už pajėgumų aukcione laimėtus ir suteiktus pajėgumus (mokėjimai pajėgumų vykdytojams) būtų apie 95–129 mln. eurų per metus, skaičiuojant, kad pajėgumų kaina būtų 10–40 eurų/kW/per metus. Pažymėtina, kad tikslus lėšų poreikis priklausys nuo pajėgumų aukcionuose dalyvausiančių technologijų įvairovės bei užsienio šalių dalyvausiančių asmenų ir jų įrenginių kiekio bei jų konkurencingumo.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Užtikrinamas pakankamas elektros energijos adekvatumo lygis, pasiekiant tikėtiną apkrovos praradimo tikimybę (LOLE) – 8 val./metus.</p> <p>Suteikiama paskata vystyti naujus užtikrinančius įrenginius ir atnaujinti bei išlaikyti ekonomiškai pagrįstus esamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius.</p> <p>Užtikrinama veiksminga konkurencija elektros energetikos sektoriuje ir mažiausia našta elektros energijos vartotojams (teigiamas poveikis elektros rinkai).</p> <p>Įgyvendinus Pajėgumų mechanizmą bus sudarytos sąlygos vystyti naujiems pajėgumus užtikrinantiems įrenginiams, kurie pakeistų technologiškai pasenusius, neefektyvius ir neatitinkančius aplinkosauginių reikalavimų įrenginius, negalinčius užtikrinti pajėgumų, būtų prisidedama prie tikslų, susijusių su klimato kaitos mažinimu, siekimo.</p> <p>Būtų išvengta elektros energijos tiekimo (persiuntimo) sutrikimų elektros energijos vartotojams, kurie gali sukelti didelius nuostolius, ypač verslo subjektams.</p>

Projektas įtrauktas į Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. XIII-2426 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos patvirtinimo“, trečiojo skyriaus ketvirtąjį skirsnį (lentelės 3 eilutė).

Projektu siekiama įgyvendinti 2018 m. birželio 21 d. Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintoje Lietuvos Respublikos nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijoje numatytas kryptis ir Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1210 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“, 4.1.2.1 papunktyje nustatytą uždavinį – užtikrinti Lietuvos elektros energijos rinkos ir elektros energetikos sistemos adekvatumą siekiant sukurti galios rinkos mechanizmus, kurie skatintų subalansuotas investicijas į patikimai prieinamos vietinės elektros energijos gamybos plėtoją ir (ar) esamos išlaidų, ir (ar) akumuliacinio bei lanksčios paklausos valdymo priemonių įgyvendinimą;

Detaliau Projektu siūlomos nuostatos aptariamos Projekto aiškinamajame rašte.

Projektas neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatom.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio metodikos patvirtinimo“, 4 punktu atliktas Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas.

Projektas nėra notifikuoamas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos

Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Projektas iš dalies perkelia 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos nuostatas, todėl papildomai teikiama Projekto ir minėto reglamento atitikties lentelė.

Dėl Projekto (TAIS Nr. 19-11251) pastabas ir pasiūlymus pateikė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, UAB „Ignitis grupė“, UAB EPSO-G, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba Projektui pritarė be pastabų. Kitos institucijos pastabų nepateikė.

2019 m. lapkričio 12 d. buvo suorganizuotas pasitarimas su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, UAB „Ignitis grupė“, UAB EPSO-G, kuriame aptartos pateiktos pastabos ir pasiūlymai dėl Projekto, nutarta atitinkamai pakoreguoti Projektą. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos pastabos suderintos darbo tvarka.

Projektas ir jo lydimieji dokumentai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Projektą parengė Energetikos ministerijos vyresnioji patarėja Justina Ratkevičiūtė, tel. (8 5) 203 4472, papild. 1, el. p. justina.ratkeviciute@enmin.lt, tiesioginė rengėja – vyr. specialistė Aušra Grėbliūnaitė, tel. (8 5) 203 4474, papild. 3, el. p. ausra.greblionaite@enmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 6, 7, 9, 18, 31 ir 78 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo dešimtuoju¹ skirsniu įstatymo projektas, 12 lapų.

2. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 6, 7, 9, 18, 31 ir 78 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo dešimtuoju¹ skirsniu įstatymo projekto lyginamasis variantas, 13 lapų.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 6, 7, 9, 18, 31 ir 78 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo dešimtuoju¹ skirsniu įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.

4. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 6, 7, 9, 18, 31 ir 78 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo dešimtuoju¹ skirsniu įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 8 lapai.

5. 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos ir Projekto atitikties lentelė, 5 lapai.

6. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 3 lapai.

7. Projekto antikorupcinio vertinimo pažyma, 10 lapų.

8. Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita, 4 lapai.

9. Suinteresuotųjų institucijų pastabos, 35 lapai.

Energetikos ministras
Vaičiūnas

Žygimantas

Justina Ratkevičiūtė, tel. (8 5) 203 4472, papild. 1, el. p. justina.ratkeviciute@enmin.lt

Aušra Grėbliūnaitė, tel. (8 5) 203 4474, papild. 3, el. p. ausra.grebliunaite@enmin.lt.

Originalas nebus siunčiamas